

Datum vraag: 19 januari 2026

Datum antwoord: 24 februari 2026

Aan de voorzitter van de raad

Onderwerp: Suïcidepreventie & samenwerking Centrum voor Levensvragen

Het college/de burgemeester wordt verzocht de volgende vraag/vragen schriftelijk te beantwoorden:

Huidige aanpak

1. Kan het college aangeven welke lokale of regionale partners momenteel betrokken zijn bij suïcidepreventie binnen de gemeente Buren?
 - a. Zo ja, welke partners zijn dit?
 - b. Zo nee, waarom niet?
2. In hoeverre maakt de gemeente gebruik van expertise op het gebied van geestelijke verzorging, zingeving of levensvragen in het sociaal domein?

Relatie met eenzaamheidsproblematiek

3. Herkent het college de relatie tussen eenzaamheid, zingevingsvragen en verhoogde kwetsbaarheid op het gebied van mentale gezondheid?
 - a. Zo ja, hoe wordt deze samenhang momenteel meegenomen in het gemeentelijk beleid rondom eenzaamheid en preventie?
 - b. Zo nee, waarom niet?

Aanbod van Stichting Centrum voor Levensvragen

4. Is het college bekend met het aanbod van Stichting Centrum voor Levensvragen Midden Nederland, zoals beschreven in hun brief? *(zie de bijlage voor de brief)*
 - a. Zo ja, op welke wijze ziet het college mogelijkheden om dit aanbod te betrekken bij de lokale aanpak van suïcidepreventie en/of bij bredere preventieve inzet binnen het sociaal domein?
 - b. Zo nee, zie bijlage.

Afstemming en inbedding

5. Hoe ziet het college erop toe dat een Centrum voor Levensvragen goed wordt afgestemd met bestaande infrastructuur, zoals huisartspraktijken met POH GGZ, pastorale zorg vanuit kerken en geestelijke verzorging in zorginstellingen?
6. Welke stappen neemt het college om te voorkomen dat bestaande pastorale en kerkelijke inzet in onze gemeente wordt voorbijgegaan of dubbel belast?

Verkenning van samenwerking

7. Is het college bereid om in gesprek te gaan met deze stichting om te verkennen welke rol zij kunnen spelen in ondersteuning, preventie of vroegsignalering?
 - a. Zo ja, op welke termijn zou een dergelijke verkenning kunnen plaatsvinden en hoe wordt de gemeenteraad over de uitkomsten geïnformeerd?
 - b. Zo nee, waarom niet?

Informatievoorziening raad en maatschappelijke dialoog

8. Overweegt het college om een raadsinformatiebrief op te stellen over suïcidepreventie, eenzaamheid en zingeving, eventueel met betrokken experts uit de regio?
 - a. Zo ja, op welke termijn zou een dergelijke raadsinformatiebrief door de raad ontvangen worden?
 - b. Zo nee, welke andere vormen van dialoog of kennisdeling acht het college passend?

Toelichting:

Zingeving, levensvragen en geestelijke verzorging spelen voor veel inwoners een belangrijke rol bij het omgaan met kwetsbaarheid, verlies, ziekte en eenzaamheid. Centra voor Levensvragen bieden laagdrempelige eerstelijnszorg en kunnen zo bijdragen aan het voorkomen van suïcide en het ontlasten van de tweedelijns GGZ. Tegelijkertijd is het van belang dat hun inzet zorgvuldig wordt ingebed in de bestaande pastorale en geestelijke zorgstructuren binnen onze gemeente. Door dit expliciet te verkennen, kan de gemeente haar preventieve inzet versterken en recht doen aan de brede levensbeschouwelijke context van inwoners.

Naam en ondertekening:

Elbert Nap
PCG Buren

De beantwoording van het college/de burgemeester:

1. Kan het college aangeven welke lokale of regionale partners momenteel betrokken zijn bij suïcidepreventie binnen de gemeente Buren?

a. Zo ja, welke partners zijn dit?

Binnen de gemeente Buren wordt suïcidepreventie primair benaderd vanuit het bredere kader van mentale gezondheid, vroegsignalering en de inzet binnen het sociaal domein. Daarbij wordt samengewerkt met diverse lokale en regionale partners, waaronder:

- Huisartsen en praktijkondersteuners GGZ (POH-GGZ);
- Regionale GGZ-aanbieders, waaronder Pro Persona en Iriszorg (jeugd);
- Welzijnsorganisatie Mozaïek Welzijn;
- Wijkteams/sociaal team van de gemeente;
- Jeugdgezondheidszorg en onderwijsinstellingen;
- Regionale GGD, zijnde GGD Gelderland-Zuid;
- Slachtofferhulp

Voor 2026 is er een subsidie afgegeven aan Pro Persona om lokaal bij te dragen aan preventie en mentale gezondheid. Pro Persona heeft een rol in de GGZ preventie en Landelijke hulplijn 113 Zelfmoordpreventie.

Suïcidepreventie maakt daarnaast onderdeel uit van regionale samenwerkingsafspraken binnen Rivierenland. Uit de regionale samenwerking loopt er op dit moment een pilot campagne "Hoe is het?". Deze campagne is lokaal actief bekendgemaakt en heeft als doel het bespreekbaar maken van mentale problemen. De campagne is ook lokaal zichtbaar is geweest, waaronder met deelname van Wethouder Alink bij de Jumbo in Lienden met als doel om het gesprek over mentale gezondheid laagdrempelig aan te gaan met inwoners.

Regionale cijfers en signalen van onder andere GGD Gelderland-Zuid worden actief gemonitord om ontwikkelingen rond mentale gezondheid en suïcidaliteit goed te kunnen opvolgen.

b. Zo nee, waarom niet?

Niet van toepassing.

2. In hoeverre maakt de gemeente gebruik van expertise op het gebied van geestelijke verzorging, zingeving of levensvragen in het sociaal domein?

Binnen het sociaal domein wordt in individuele casuïstiek aandacht besteed aan zingevings- en levensvragen, met name via sociaal werk, cliëntondersteuning en – indien passend – doorverwijzing naar geestelijke verzorging of pastorale zorg.

De inzet van geestelijke verzorging wordt, afhankelijk van de betreffende situatie, benut via bestaande netwerken, waaronder zorginstellingen en kerkelijke gemeenschappen.

3. Herkent het college de relatie tussen eenzaamheid, zingevingsvragen en verhoogde kwetsbaarheid op het gebied van mentale gezondheid?

a. Zo ja, hoe wordt deze samenhang momenteel meegenomen in het gemeentelijk beleid?

Het college onderschrijft dat eenzaamheid, verlies van betekenisvolle relaties, rouw en existentiële vragen risicofactoren kunnen vormen voor psychische kwetsbaarheid.

Binnen het gemeentelijk beleid wordt deze samenhang meegenomen via:

- Het lokale programma tegen eenzaamheid;
- Signalering door welzijnswerk en het sociaal team;
- Initiatieven gericht op ontmoeting, participatie en informele ondersteuning;
- Aandacht voor mentale gezondheid binnen preventie- en gezondheidsbeleid.

De dimensie 'zingeving' is hierin niet zozeer als beleidsspeerpunt benoemd, maar komt in de praktijk wel aan de orde in gesprekken met inwoners, partners en bestaande structuren.

Daarnaast wordt binnen gemeente Buren actief uitvoering gegeven aan het GALA akkoord. Het *Gezond Actief Leven Akkoord* is een breed opgezet beleid waarbij de focus ligt op preventie en het bevorderen van een gezonde levensstijl voor alle inwoners, met nadruk op bewegen, gezonde voeding en mentale gezondheid. Binnen onze gemeente wordt er middels verschillende activiteiten uitvoering aan dit beleid gegeven.

b. Zo nee, waarom niet?

Niet van toepassing.

4. Is het college bekend met het aanbod van Stichting Centrum voor Levensvragen Midden Nederland?

a. Zo ja, op welke wijze ziet het college mogelijkheden om dit aanbod te betrekken?

Het college is bekend met het concept van Centra voor Levensvragen, waaronder de activiteiten van Stichting Centrum voor Levensvragen Midden Nederland. Centra voor Levensvragen bieden laagdrempelige geestelijke verzorging aan volwassenen en ouderen met levens- en zingevingsvragen, zoals: vroegsignalering van existentiële problematiek, ondersteuning bij rouw, verlies en levensvragen, en ontlasting van zwaardere GGZ-voorzieningen. Een verkenning zou noodzakelijk zijn om te kunnen bepalen of en hoe dit aanbod eventueel passend en aanvullend kan worden betrokken bij hetgeen wij nu al doen.

b. Zo nee, zie bijlage.

Niet van toepassing.

5. Hoe ziet het college erop toe dat een Centrum voor Levensvragen goed wordt afgestemd met bestaande infrastructuur?

Indien een samenwerking wordt verkend, zal nadrukkelijk worden gekeken naar:

- Afstemming met huisartsen en POH-GGZ;
- Samenwerking met welzijnswerk en sociaal team;
- Afbakening ten opzichte van GGZ-behandeling;
- Overleg met kerkelijke en pastorale netwerken;
- Transparante verwijzingsafspraken.

Het uitgangspunt is ten alle tijden complementariteit en gericht op het voorkomen van versnippering.

6. Welke stappen neemt het college om te voorkomen dat bestaande pastorale en kerkelijke inzet wordt voorbijgegaan of dubbel belast?

Het college hecht waarde aan de bestaande inzet van kerkelijke en levensbeschouwelijke organisaties binnen de gemeente. Bij eventuele samenwerking kan het college:

- Lokale geloofsgemeenschappen betrekken in een verkennend gesprek;
- Heldere rolafspraken maken;
- Zorgen voor goede communicatie over doelgroepen en verwijzingsroutes;
- Bewaken dat professionele inzet aanvullend is op vrijwillige en pastorale inzet.

7. Is het college bereid om in gesprek te gaan met deze stichting?

a. Zo ja, op welke termijn en hoe wordt de raad geïnformeerd?

Het college is bereid om in de loop van 2026 een verkennend gesprek te voeren met Stichting Centrum voor Levensvragen Midden Nederland. De raad wordt, indien gewenst, via de college update of een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de uitkomsten.

b. Zo nee, waarom niet?

Niet van toepassing.

8. Overweegt het college om een raadsinformatiebrief op te stellen over suïcidepreventie, eenzaamheid en zingeving?

a. Zo ja, op welke termijn?

Het is mogelijk de raad breder te informeren over de samenhang tussen suïcidepreventie, eenzaamheid en zingeving. Er is bereidheid om een raadsinformatiebrief in bijvoorbeeld de tweede helft van 2026 op te stellen over suïcidepreventie, eenzaamheid en zingeving.

b. Zo nee, welke andere vormen van dialoog acht het college passend?

Niet van toepassing.

Slotopmerking

Het college benadrukt dat suïcidepreventie vraagt om een samenhangende aanpak waarin zorg, welzijn, sociale verbondenheid en zingeving elkaar versterken. Daarbij is het van belang om zorgvuldig aan te sluiten bij wat binnen de gemeente Buren reeds aanwezig is aan professionele, vrijwillige en pastorale inzet, maar ook wat de behoefte van onze inwoners zijn.

Nieuwe initiatieven kunnen alleen meerwaarde hebben wanneer zij aanvullend zijn, goed afgestemd worden met bestaande partners en bijdragen aan tijdige signalering en passende ondersteuning van onze inwoners.